

Resolutie Verzekeraars

Concept-beleidsregel Afwikkelbaarheid Verzekeraars

Consultatiedocument oktober 2022

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEM

Samenvatting

Sinds de inwerkingtreding van de Wet herstel en afwikkeling verzekeraars op 1 januari 2019 is DNB verantwoordelijk voor de afwikkeling van verzekeraars. In het kader van deze verantwoordelijkheid stelt DNB afwikkelingsplannen op voor alle verzekeraars en groepen die vallen binnen de reikwijdte van de wetgeving inzake resolutie van verzekeraars. Een uitzondering kan worden gemaakt voor die verzekeraars of groepen waarvan DNB meent dat afwikkelbaarheid afdoende is gewaarborgd. Een belangrijk onderdeel van het afwikkelingsplan is de beoordeling van de afwikkelbaarheid van een verzekeraar of groep, waarbij DNB vaststelt of er wezenlijke belemmeringen voor afwikkeling bestaan.

DNB is voornemens in het eerste kwartaal van 2023 een beleidsregel vast te stellen die beoogt de aspecten die DNB bij de afwikkelbaarheidsbeoordeling van verzekeraars en groepen in aanmerking neemt te verduidelijken teneinde verzekeraars en groepen te ondersteunen in het voldoen aan de afwikkelbaarheidsverplichting die voortvloeit uit artikel 3A:82 Wft. De vast te stellen beleidsregel is nadrukkelijk niet bedoeld als instructie aan verzekeraars en groepen hoe zij hun afwikkelbaarheid moeten bevorderen.

Dit document beoogt de verzekeraars en groepen waarvoor DNB afwikkelingsplannen opstelt, de betrokken representatieve organisaties en andere belanghebbenden te consulteren over de concepttekst voor deze beleidsregel. Zij worden verzocht om, indien zij daartoe aanleiding zien, uiterlijk 15 december 2022 een onderbouwde reactie op de consultatie in te dienen door middel van een email aan consultatie-resolutie.verzekeraars@dnb.nl met als onderwerp 'Reactie consultatie afwikkelbaarheid verzekeraars'.

Concept-beleidsregel Afwikkelbaarheid Verzekeraars

DE NEDERLANDSCHE BANK N.V.

Beleidsregel van de Nederlandsche Bank N.V. van [datum] houdende regels met betrekking tot de beoordeling van de afwikkelbaarheid van verzekeraars als bedoeld in artikel 3a:82 van de Wet op het financieel toezicht

(Beleidsregel afwikkelbaarheid verzekeraars 202[])

De Nederlandsche Bank N.V.;

Gelet op de artikelen 3a:77, 3a:78, 3a:81 eerste en vijfde lid, 3a:82, 3a:83, 3a:85 eerste lid, 3a:89, 3a:90 en 3a:91 eerste en tweede lid, van de Wet op het financieel toezicht ("**Wft**")

Gelet op artikel 6 van het Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft ("**Bbpm**")

Na consultatie van de verzekeraars en groepen waarvoor DNB afwikkelingsplannen opstelt, betrokken representatieve organisaties en het bredere publiek.

Besluit:

§ 1. Definities en reikwijdte

Artikel 1 Definities

De begrippen in deze beleidsregel hebben dezelfde betekenis als in hoofdstuk 3a.2 Wft en de daarop gebaseerde lagere regelgeving.

Daarnaast wordt in deze beleidsregel verstaan onder:

- a. *DNB*: De Nederlandsche Bank N.V.
- b. *governancesysteem*: governancesysteem als bedoeld in Hoofdstuk IX van de (Solvency II) Gedelegeerde verordening (EU) 2015/35 van de Commissie van 10 oktober 2014.
- c. *kritieke diensten*: diensten die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de verzekeringsactiviteiten van de verzekeraar of groep en die niet binnen een redelijke termijn door een andere dienstverlener kunnen worden verstrekt.
- d. *management informatiesystemen (of "MIS")*: het geheel van processen en systemen, opgezet en onderhouden door of in opdracht van de verzekeraar of groep, voor de organisatie, aggregatie en levering van informatie die nodig is ter ondersteuning van beslissingen binnen een verzekeraar of groep.
- e. *Resolutierapportage (of "ReRap")*: een informatieverzoek dat DNB, ten behoeve van het opstellen van afwikkelingsplannen, deelt met verzekeraars en groepen waar zij resolutieplanning voor uitvoert en die de verzekeraars of groepen ingevuld retourneren.
- f. *verzekeraar*: een verzekeraar als bedoeld in artikel 3a:78, onder a, Wft.
- g. *verzekeringsactiviteiten*: het verschaffen van risicodekking en het uitkeren van polisgelden aan polishouders, verzekerden en begunstigden.

Artikel 2 Reikwijdte

Deze beleidsregel is van toepassing op de beoordeling van de afwikkelbaarheid van verzekeraars en groepen waarvoor DNB op grond van artikel 3a:81 eerste lid Wft afwikkelingsplannen opstelt.

§ 2. Inhoudelijke bepalingen met betrekking tot de afwikkelbaarheidsbeoordeling door DNB

Artikel 3 Afwikkelbaarheidsbeoordeling

1. In de afwikkelbaarheidsbeoordeling die zij op grond van artikel 3a:82 Wft en met in achtneming van de onderdelen als omschreven in artikel 6 Bbpm verricht, betreft DNB in het bijzonder de in artikel 4 tot en met 9 genoemde elementen, in samenhang met de overige onderdelen van het afwikkelingsplan van de desbetreffende verzekeraar of groep.
2. Indien DNB dit nodig acht voor de resolutieplanning of de beoordeling van de afwikkelbaarheid van de verzekeraar of groep, kan zij bij de afwikkelbaarheidsbeoordeling additionele elementen betrekken. Daartoe kan DNB de verzekeraar of groep om aanvullende informatie en analyses vragen.

Artikel 4 Governance

1. Ten behoeve van de afwikkelbaarheidsbeoordeling beoordeelt DNB of:
 - a. het bestuur en (hoger) management van de verzekeraar of groep actief betrokken zijn bij de resolutieplanning en de afwikkelbaarheid en indien DNB dit nodig acht, in de voorbereiding van de afwikkelingsmaatregelen.
 - b. het governancestelsel van de verzekeraar of groep de resolutieplanning, de afwikkelbaarheid en de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen in voorkomend geval kan ondersteunen.
2. In haar beoordeling, als bedoeld in het eerste lid onderdeel a, beoordeelt DNB of:
 - a. de werkzaamheden van de verzekeraar of groep op het gebied van resolutieplanning en afwikkelbaarheid kenbaar, helder en duurzaam binnen het bestuur zijn belegd en
 - b. er een voldoende gekwalificeerde functionaris is voor het uitvoeren en coördineren van de werkzaamheden op het gebied van resolutieplanning en afwikkelbaarheid die vanuit deze rol het directe aanspreekpunt is voor DNB;
3. In haar beoordeling, als bedoeld in het eerste lid onderdeel b, beoordeelt DNB de mate waarin de verzekeraar of groep:
 - a. over voldoende en voldoende gekwalificeerd personeel beschikt ter uitvoering van de werkzaamheden op het gebied van resolutieplanning en afwikkelbaarheid;
 - b. in staat is tot een correcte, complete en tijdige aanlevering aan DNB van informatie relevant voor de resolutieplanning, de afwikkelbaarheidsbeoordeling en de voorbereiding en uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen;
 - c. op de in onderdeel b bedoelde informatie aanlevering een formele interne controle laat uitvoeren;
 - d. beschikt over verantwoordelijkheidsverdelingen, rapportagelijnen en escalatieprocedures richting het bestuur en (hoger) management en over goedkeuringsprocessen ten behoeve van resolutieplanning en afwikkelbaarheid;
 - e. beschikt over procedures die waarborgen dat resolutieplanning- en afwikkelbaarheid bij strategische besluiten in acht worden genomen. Als strategisch besluit wordt in ieder geval aangemerkt een materiële wijziging in:
 - i. de juridische structuur;
 - ii. het operationele businessmodel;
 - iii. de IT-structuur en managementinformatiesystemen;
 - iv. de interne governance-regelingen en ondersteunende processen; en
 - v. het risico- en kapitaalmanagement.

- f. verantwoordelijkheden, rapportagelijnen, escalatieprocedures richting het bestuur en (hoger) management en goedkeuringsprocessen als bedoeld in onderdeel d, en procedures als bedoeld in onderdeel e, binnen het governancestelsel van de verzekeraar of groep helder heeft vastgelegd.

Artikel 5 Operationele continuïteit

1. Ten behoeve van de afwikkelbaarheidsbeoordeling beoordeelt DNB of de verzekeraar of groep adequate regelingen heeft getroffen om de continuïteit van kritieke diensten in aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen te waarborgen.
2. In haar beoordeling, als bedoeld in het eerste lid, beoordeelt DNB:
 - a. hoe is gewaarborgd dat kritieke diensten gecontinueerd kunnen worden in aanloop naar en tijdens de uitvoering van afwikkelingsmaatregelen;
 - b. de mate waarin de verzekeraar of groep heeft geborgd dat zij in de aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen beschikt over systemen, processen en personen noodzakelijk voor de uitoefening van kritieke diensten;
 - c. de mate waarin de verzekeraar of groep heeft gewaarborgd dat de kosten waartegen kritieke diensten worden verleend in de aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsinstrumenten transparant en voorspelbaar zijn;
 - d. of een verzekeraar of groep beschikt over een overzicht van kritieke diensten waarvoor geldt dat continuïteit in aanloop naar en tijdens de uitvoering van afwikkelingsmaatregelen onzeker is, met inzicht in de mogelijke gevolgen hiervan voor de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen.

Artikel 6 Financiële continuïteit

1. Ten behoeve van de afwikkelbaarheidsbeoordeling beoordeelt DNB of de verzekeraar of groep adequate regelingen heeft getroffen om de infrastructuur voor de (toegang tot) liquiditeits- en financieringsbronnen te behouden in aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen.
2. In haar beoordeling, als bedoeld in het eerste lid, beoordeelt DNB:
 - a. of de verzekeraar of groep beschikt over methodieken en processen om haar liquiditeits- en financieringsbehoefte, te allen tijde te kunnen meten en voor verschillende perioden te kunnen projecteren, in het bijzonder voor de periode in aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen;
 - b. hoe de verzekeraar of groep heeft gewaarborgd dat kritieke financiële relaties gecontinueerd kunnen worden in aanloop naar en tijdens de uitvoering van afwikkelingsmaatregelen;
 - c. of een verzekeraar of groep beschikt over een overzicht van kritieke financiële relaties waarvoor geldt dat continuïteit in aanloop naar en tijdens de uitvoering van afwikkelingsmaatregelen onzeker is, met inzicht in de mogelijke gevolgen hiervan voor de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen;
 - d. wanneer sprake is van een groep, hoe invulling is gegeven aan het in onderdeel a tot en met c bepaalde voor de voor resolutie in aanmerking komende holdingmaatschappij(en) binnen de groep.

Artikel 7 Management informatiesystemen

1. Ten behoeve van de afwikkelbaarheidsbeoordeling beoordeelt DNB of de verzekeraar of groep beschikt over adequate MIS om aan DNB correct, compleet en tijdig informatie te verstrekken ten behoeve van:
 - i. het door DNB opstellen en actualiseren van het afwikkelingsplan;
 - ii. het door een externe waardeerder of DNB (laten) uitvoeren van de waarderingen als bedoeld in artikelen 3a:89, 3a:90 en 3a:91, Wft en
 - iii. het door DNB voorbereiden of toepassen van afwikkelingsmaatregelen.
2. In haar beoordeling, als bedoeld in het eerste lid, beoordeelt DNB de mate waarin de verzekeraar of groep:
 - a. een ReRap data-uitvraag en overige in het kader van de resolutieplanning, de afwikkelbaarheidsbeoordeling en de uitvoering van mogelijke afwikkelingsmaatregelen verzochte informatie correct, compleet en binnen de door DNB gestelde tijdslijnen aan kan leveren;
 - b. binnen door DNB vastgestelde termijnen data kan leveren die nodig is voor het uitvoeren van de waarderingen als bedoeld in de artikelen 3a:89, 3a:90 en 3a:91 Wft door een onafhankelijke waardeerder of DNB;
 - c. onderliggende gegevensbronnen, aannames en waarderingsmethodologieën van de in onderdeel a en onderdeel b bedoelde data kan onderbouwen en verantwoorden; en
 - d. de MIS zodanig op het in artikel 4 eerste lid, onderdeel b bedoelde governancestelsel van de verzekeraar of groep aansluiten of dat de voor het voorbereiden en uitvoeren van de afwikkelingsmaatregelen te verschaffen data van voldoende kwaliteit, volledigheid en relevantie zijn.

Artikel 8 Communicatie

1. Ten behoeve van de afwikkelbaarheidsbeoordeling beoordeelt DNB of de verzekeraar of groep beschikt over een crisiscommunicatieplan om een tijdige, heldere en consistente communicatie richting relevante belanghebbenden te waarborgen, in lijn met de afspraken die DNB met de verzekeraar of groep heeft gemaakt, in aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen.
2. In haar beoordeling, als bedoeld in het eerste lid, beoordeelt DNB de mate waarin de verzekeraar of groep in het crisiscommunicatieplan:
 - a. inzicht verschaft in de door de verzekeraar of groep verwachte communicatieprocessen in aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen;
 - b. een overzicht geeft van de relevante interne en externe belanghebbenden waarvan voorzienbaar is dat zij door de verzekeraar of groep geïnformeerd dienen te worden in aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen;
 - c. een op de belanghebbenden toegespitste communicatiestrategie opneemt met aandacht voor tijdslijnen, communicatiemiddel, toon en detailniveau van de te communiceren boodschap;
 - d. een overzicht geeft van mogelijke risico's en belemmeringen tijdens de uitvoering van de communicatiestrategie; en

- e. beschikt over duidelijke governanceregelingen die een effectieve uitvoering van het crisiscommunicatieplan als bedoeld in het eerste lid waarborgen en aansluiten op het governancestelsel als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b.

Artikel 9 Structuur, bedrijfsvoering en strategische besluiten

1. Ten behoeve van de afwikkelbaarheidsbeoordeling beoordeelt DNB of de juridische structuur en feitelijke bedrijfsvoering van de verzekeraar of groep en door de verzekeraar of groep te nemen of reeds genomen strategische besluiten de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen in de weg staan.
2. In haar beoordeling als bedoeld in het eerste lid, beoordeelt DNB de mate waarin:
 - a. de juridische structuur van de verzekeraar of groep aansluit op de feitelijke bedrijfsvoering;
 - b. de juridische structuur van de verzekeraar of groep de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen mogelijk in de weg staat;
 - c. de feitelijke bedrijfsvoering van de verzekeraar of groep de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen in de weg staat;
 - d. afwikkelbaarheid meeweegt bij het nemen van strategische besluiten, als bedoeld in artikel 4, derde lid, onderdeel e, zodat deze strategische besluiten de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen niet in de weg staan.

§ 3. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 10 Evaluatie

Deze beleidsregel wordt periodiek door DNB geëvalueerd.

Artikel 11 Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 12 Citeertitel

Deze beleidsregel wordt aangehaald als: *Beleidsregel afwikkelbaarheid verzekeraars 202[.]*.

Deze beleidsregel zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Amsterdam, [datum]

De Nederlandsche Bank N.V., [naam directeur]

TOELICHTING

Inleiding

Sinds de inwerkingtreding van de Wet herstel en afwikkeling verzekeraars (hierna: Whav) op 1 januari 2019 is DNB verantwoordelijk voor kort gezegd de afwikkeling van verzekeraars en groepen.¹ DNB besluit tot afwikkeling van een verzekeraar indien deze faalt of waarschijnlijk zal falen en niet redelijkerwijs valt te verwachten dat het falen nog kan worden voorkomen. DNB besluit alleen tot afwikkeling als afwikkeling van de verzekeraar in het algemeen belang is.²

In het kader van deze verantwoordelijkheid, die binnen DNB is belegd bij de Divisie Resolutie, stelt DNB afwikkelingsplannen op voor alle verzekeraars en groepen die vallen binnen de reikwijdte van hoofdstuk 3a.2 Wft en waarop niet de uitzondering van artikel 3a:81 lid 5 Wft van toepassing is.³ Het afwikkelingsplan beschrijft kenmerken van de verzekeraar die relevant zijn. Daarnaast beschrijft het afwikkelingsplan op welke wijze DNB van plan is de verzekeraar of groep af te wikkelen in geval van falen, welke instrumenten daarbij worden gebruikt en op welke wijze dat zal gebeuren. DNB kan afzien van het opstellen van een afwikkelingsplan als zij van oordeel is dat afwikkelbaarheid voldoende is gewaarborgd.⁴ In het voorontwerp Wijzigingswet herstel en afwikkeling verzekeraars is voorzien dat DNB ook kan afzien van het opstellen van een afwikkelingsplan als voorzienbaar is dat, indien de verzekeraar of de groep faalt of waarschijnlijk zal falen, afwikkeling niet in het algemeen belang is.⁵

Een belangrijk onderdeel van het opstellen van afwikkelingsplannen is de beoordeling van de afwikkelbaarheid van een verzekeraar of groep. Bij de afwikkelbaarheidsbeoordeling stelt DNB vast of er wezenlijke belemmeringen voor afwikkeling bestaan.⁶ Dit gebeurt aan de hand van artikel 3a:82 lid 2 Wft. Op grond van die bepaling wordt de verzekeraar of groep geacht afwikkelbaar te zijn als DNB door afwikkelingsinstrumenten op de verzekeraar of groep toe te passen een afwikkelingsdoelstelling, bedoeld in artikel 3a:84 Wft, kan verwezenlijken.

Als DNB bij de beoordeling van de afwikkelbaarheid wezenlijke belemmeringen heeft geïdentificeerd, maakt zij dit kenbaar aan de verzekeraar.⁷ De verzekeraar stelt dan binnen vier maanden na kennisgeving maatregelen voor aan DNB om deze belemmeringen weg te nemen.⁸ DNB kan vervolgens een termijn aan deze maatregelen verbinden. Indien DNB van oordeel is dat de voorgestelde maatregelen de belemmeringen in voldoende mate wegnemen, dan stelt zij deze maatregelen vast. Indien DNB van oordeel is dat de door de verzekeraar of groep voorgestelde maatregelen de belemmeringen *niet* in voldoende mate wegnemen, dan is DNB bevoegd tot het voorschrijven van alternatieve maatregelen.⁹ In de praktijk zal DNB in gesprek gaan met de verzekeraar of groep over de progressie die wordt gemaakt met het wegnemen van wezenlijke belemmeringen voor afwikkelbaarheid.

Doel en aard van de beleidsregel

Op grond van de ervaring die sinds de inwerkingtreding van de Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars op 1 januari 2019 is opgedaan, heeft DNB vastgesteld dat de bevordering van afwikkelbaarheid en de bijbehorende informatieverschaffing door verzekeraars en groepen, gebaat zijn bij een verduidelijking van de aspecten die DNB bij de afwikkelbaarheidsbeoordeling van verzekeraars en groepen in aanmerking neemt. Deze beleidsregel beoogt die verduidelijking te bieden en op die wijze

¹ Artikel 3a:78 Wft.

² Artikel 3a:85 Wft.

³ Artikel 3a:81 lid 1 Wft.

⁴ Artikel 3a:81 lid 5 Wft.

⁵ In de praktijk wordt deze toets om efficiencyredenen al gehanteerd.

⁶ Artikel 3a:82 lid 1 Wft.

⁷ Artikel 3a:83 lid 1 Wft.

⁸ Artikel 3a:83 lid 2 Wft.

⁹ Artikel 3a:83 lid 4 Wft.

verzekeraars en groepen te ondersteunen in het voldoen aan de afwikkelbaarheidsverplichting. Zij is nadrukkelijk niet bedoeld als instructie aan verzekeraars en groepen hoe zij hun afwikkelbaarheid moeten bevorderen. Dat is als hoofdregel aan henzelf en zal uiteraard ook per verzekeraar of groep verschillen, afhankelijk van de uitkomsten van de afwikkelbaarheidsbeoordeling en de omstandigheden van het geval.

De in deze beleidsregel opgenomen bepalingen worden altijd in samenhang gezien met het afwikkelingsplan van de desbetreffende verzekeraar of groep. De inhoud van het afwikkelingsplan, waarvan de verzekeraar of groep op hoofdlijnen op de hoogte is, is in beginsel dan ook leidend voor de afwikkelbaarheidsbeoordeling. Indien DNB daartoe aanleiding ziet, kan zij additionele elementen in ogenschouw nemen in haar afwikkelbaarheidsbeoordeling.

Proportionaliteit

DNB is zich bewust van de inspanning die het van verzekeraars of groepen vergt om de voor de afwikkelbaarheidsbeoordeling benodigde gegevens tijdig en volledig te verstrekken. DNB realiseert zich voorts terdege dat de vaststelling van een wezenlijke belemmering voor afwikkelbaarheid en van eventuele maatregelen om die wezenlijke belemmering weg te nemen voor de verzekeraar ingrijpende gevolgen kan hebben. Om die reden hecht DNB eraan in herinnering te roepen dat reeds in algemene zin uit artikel 3:4 Algemene wet bestuursrecht voortvloeit dat DNB haar taken en bevoegdheden uitoefent op basis van een zorgvuldige belangenafweging en met inachtneming van het proportionaliteitsbeginsel. Meer specifiek ten aanzien van de afwikkelbaarheidsbeoordeling volgt dit bovendien uit de omstandigheid dat in het algemeen deel van de toelichting bij de Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars is opgemerkt dat door DNB op proportionele wijze invulling aan het opstellen van de afwikkelingsplannen zal worden gegeven.¹⁰ Het proportionaliteitsbeginsel ligt daarnaast ook besloten in artikel 3A:82 lid 1 Wft, dat bepaalt dat DNB bij het opstellen van het afwikkelingsplan de mate beoordeelt waarin de verzekeraar of groep afwikkelbaar is en daarbij vaststelt of sprake is van een *wezenlijke* belemmering voor afwikkelbaarheid. In dit licht geldt dat DNB onder meer rekening houdt met de aard van de bedrijfsactiviteiten van de verzekeraar of groep, met de omvang daarvan en het risicoprofiel en in haar afwikkelbaarheidsbeoordeling in het bijzonder de vraag betreft of de (algemene) voordelen van een betere afwikkelbaarheid in redelijke verhouding staan tot de totale kosten en andere mogelijke negatieve effecten van het wegnemen van de wezenlijke belemmering(en) voor de verzekeraar of groep. Nu deze beleidsregel nadere invulling geeft aan de wijze waarop de afwikkelbaarheidsbeoordeling tot stand komt, geldt het proportionaliteitsbeginsel ook onverminderd ten aanzien van het in de beleidsregel bepaalde.

Voorbereiding, consultatie en evaluatie

Deze beleidsregel is geconsulteerd met verzekeraars en groepen die vallen binnen de reikwijdte zoals beschreven in artikel 2. Ook representatieve organisaties en overige belanghebbenden actief in de Nederlandse verzekeringssector zijn in de gelegenheid gesteld om te reageren op de consultatieversie van deze beleidsregel. Uit de ontvangen commentaren zijn de volgende zaken verwerkt:

- [...]

DNB hecht eraan dat deze beleidsregel bij de praktijk van de afwikkelbaarheidsbeoordeling blijft aansluiten. Dit is tot uitdrukking gebracht in de evaluatiebepaling van artikel 10.

Artikelsgewijze toelichting bij de inhoudelijke bepalingen in § 2

Artikel 3 Afwikkelbaarheidsbeoordeling

De beoordeling van de afwikkelbaarheid gebeurt aan de hand van artikel 6 Bbpm. In die bepaling is geregeld aan welke onderwerpen DNB daarbij ten minste aandacht moet besteden. Deze onderwerpen zijn in deze beleidsregel onderverdeeld in een aantal categorieën namelijk (i) governance, (ii)

¹⁰ Kamerstukken II 2017/18, 34 842, nr. 3, p. 5.

operationele continuïteit, (iii) financiële continuïteit, (iv) management informatiesystemen, (v) communicatie en (vi) structuur, bedrijfsvoering en strategische besluiten. De artikelen 4 tot en met 9 sluiten aan bij deze categorieën. Zij hebben ten doel nader inzicht te verschaffen in de wijze waarop DNB elk van deze categorieën beoordeelt alsmede in welke criteria/maatstaven zij daarbij aanlegt.

Artikel 4 Governance

Voor wat betreft de (inrichting van de) governance beoordeelt DNB in haar afwikkelbaarheidsbeoordeling allereerst de mate waarin het bestuur, het hoger management en het governancestelsel van de verzekeraar of groep, DNB (kunnen) ondersteunen bij de resolutieplanning en indien nodig de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen. Ook beoordeelt DNB de mate waarin het bestuur, het hoger management en het governancestelsel van de verzekeraar of groep zo zijn ingericht dat deze faciliteren dat de verzekeraar of groep afwikkelbaar is. In praktijk komt deze beoordeling vooral neer op een beoordeling of de verzekeraar of groep in staat is aan DNB op structurele (en ad-hoc) basis informatie te verstrekken, de organisatiestructuur en processen erop zijn gericht dat afwikkelbaarheid voldoende aandacht krijgt en indien nodig actie wordt ondernomen ter bevordering van de afwikkelbaarheid.

Resolutieplanning kan (materiële) gevolgen hebben voor de reguliere ('going concern') bedrijfsvoering van een verzekeraar of groep. Het is daarom van belang dat de verzekeraar of groep resolutieplanning en afwikkelbaarheid in voldoende mate in haar organisatie integreert. Hiertoe beoordeelt DNB of het bestuur van de verzekeraar of groep de werkzaamheden op het gebied van resolutieplanning en afwikkelbaarheid op solide wijze heeft belegd. Hierbij acht DNB het in eerste instantie van belang dat resolutieplanning en afwikkelbaarheid kenbaar, helder en duurzaam binnen het bestuur zijn belegd. Juist vanwege de kenbaarheid en helderheid acht DNB het in beginsel wenselijk dat daartoe één bestuurder is aangewezen.¹¹ Indien daarvoor goede redenen zijn kunnen echter bij wijze van uitzondering ook meerdere bestuurders verantwoordelijk zijn. Ook beoordeelt DNB of een voldoende gekwalificeerde functionaris belast is met de coördinatie en uitvoering van de resolutieplanning en bevordering van afwikkelbaarheid en als aanspreekpunt voor DNB beschikbaar is. Deze gemandateerde functionaris geeft onder de verantwoordelijkheid van het bestuur uitvoering aan de (coördinatie van de) resolutieplanning en bevordering van afwikkelbaarheid en daaruit voortvloeiende werkzaamheden.

Daarnaast beoordeelt DNB de mate waarin het governancestelsel van de verzekeraar of groep de werkzaamheden op het gebied van resolutieplanning, de bevordering van afwikkelbaarheid en indien nodig de uitvoering van afwikkelingsmaatregelen kan ondersteunen. DNB acht het van belang dat het governancestelsel, als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b, in ieder geval voldoet aan de algemene governance-vereisten die zijn opgenomen in artikel 258 Gedelegeerde Verordening Solvency II.¹² In aanvulling daarop beschrijft het derde lid van artikel 4 elementen waar DNB het governancestelsel specifiek op beoordeelt in het kader van haar afwikkelbaarheidsbeoordeling. Zo acht DNB het van belang dat de formele interne controle als bedoeld in het derde lid, onderdeel c wordt uitgevoerd door een sleutelfunctie zoals de risk management- of interne audit dienst. Het derde lid, onderdeel e somt enkele materiële wijzigingen op die gevolgen kunnen hebben voor resolutieplanning en afwikkelbaarheid van de verzekeraar of groep. Onder materiële wijzigingen in de juridische structuur (ad i) wordt onder meer verstaan een fusie of significante overname. Onder materiële wijzigingen in het operationele business model (ad ii) wordt onder meer verstaan een uitbesteding van kritieke diensten aan een externe dienstverlener (buiten de groep). DNB beoordeelt in haar afwikkelbaarheidsbeoordeling hoe en in welke mate gevolgen voor de resolutieplanning en de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen, bij besluiten tot deze materiële wijzigingen, door de verzekeraar of groep zijn meegewogen.

¹¹ In geval van een verzekeringsgroep zal het doorgaans gaan om een bestuurder van de groep. Belangrijk is vooral dat de betrokken bestuurder de feitelijke macht en bevoegdheden heeft om afwikkelbaarheid in belangrijke besluitvorming en processen te betrekken.

¹² Gedelegeerde verordening (EU) 2015/35 van de Commissie van 10 oktober 2014.

Artikel 5 Operationele continuïteit

Voor wat betreft de operationele continuïteit beoordeelt DNB de mate waarin de verzekeraar of groep adequate regelingen heeft getroffen om kritieke diensten tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen te continueren ('operationele continuïteit').

Een verzekeraar of groep kan voor de uitvoering van haar verzekeringsactiviteiten afhankelijk zijn van intern (binnen de groep) en/of extern geleverde kritieke diensten. DNB definieert kritieke diensten als diensten die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de verzekeringsactiviteiten van de verzekeraar of groep en die niet binnen een redelijke termijn door een andere dienstverlener kunnen worden verstrekt. Bij die beoordeling spelen het voorwerp, de kwaliteiten en de kosten van de diensten een rol. Om te beoordelen of sprake is van een kritieke dienst zal de verzekeraar of groep moeten vaststellen of:

- i. Een onderbreking van de dienst leidt tot het (tijdelijk) niet kunnen uitoefenen van verzekeringsactiviteiten door de verzekeraar, dan wel tot een ernstige verhindering hiervan; en
- ii. of de dienst niet binnen een redelijke termijn en tegen vergelijkbare kosten en kwaliteit kan worden verricht door een andere dienstverlener.

Het is mogelijk dat de publieke bekendmaking van onderschrijding van de wettelijke solvabiliteitsvereisten aanleiding is voor kritieke operationele dienstverleners om hun relatie met de verzekeraar te willen herzien, al dan niet naar aanleiding van de in de onderliggende contracten opgenomen bepalingen. Dit kan een weerslag hebben op de continuïteit van de verzekeringsactiviteiten van de verzekeraar of groep. Het is van belang dat kritieke operationele diensten in aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen kunnen worden gecontinueerd. Artikel 3A:128 Wft biedt daartoe de nodige waarborgen biedt. Niettemin acht DNB het wenselijk dat dit punt door verzekeraars wordt geadresseerd. De hoofdreden die daaraan ten grondslag ligt is dat artikel 3A:128 Wft veelal pas toepassing kan vinden nadat een besluit tot afwikkeling is genomen, terwijl de belemmeringen als gevolg van bepaalde contractuele bepalingen zich al voor dat moment kunnen hebben gematerialiseerd. Daarbij acht DNB het ook van belang dat de verzekeraar of groep kan blijven beschikken over personen, systemen en processen ondersteunend aan de uitvoering van kritieke diensten, zoals beschreven in onderdeel b van het tweede lid van artikel 5.

Voor eventuele kritieke diensten waarvoor operationele continuïteit niet is gewaarborgd acht DNB het van belang dat de verzekeraar of groep in kaart brengt wat de gevolgen hiervan kunnen zijn voor de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen.

Artikel 6 Financiële continuïteit

Voor wat betreft de financiële continuïteit beoordeelt DNB de mate waarin de verzekeraar of groep in aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen zo veel mogelijk kan blijven beschikken over haar liquiditeits- en financieringsbronnen en de hiervoor benodigde infrastructuur.

De liquiditeitspositie van een verzekeraar en (indirect) van een holdingmaatschappij kan onder druk komen te staan als resolutie aan de orde is of dreigt te komen. De verzekeraar of groep faalt immers en kan het vertrouwen van investeerders verliezen. Het is daarom zaak dat de infrastructuur van de verzekeraar of groep overeind blijft, zodat de verzekeraar of groep na resolutie zo min mogelijk belemmerd wordt om liquiditeit of financiering uit de markt te halen. Hiertoe beoordeelt DNB allereerst de mate waarin de verzekeraar of groep haar liquiditeitsbehoefte kan projecteren teneinde inzichtelijk te maken hoe haar liquiditeitsbehoefte zich gedurende crisissituaties zoals resolutie ontwikkelt. Hierbij acht DNB het van belang dat de verzekeraar of groep intern gevalideerde aannames hanteert ten aanzien van in- en uitgaande kasstromen uit hoofde van in ieder geval verzekeringspolissen, kritieke diensten en kritieke financiële relaties. Hierbij beoordeelt DNB ook of een verzekeraar of groep voor resolutie relevante scenario's in ogenschouw neemt (die bijvoorbeeld kunnen zien op een massale afkoop van polissen).

Het is mogelijk dat de publieke bekendmaking na onderschrijving van de wettelijke solvabiliteitsvereisten aanleiding is voor financiële dienstverleners om hun relatie met de verzekeraar te willen herzien, al dan niet naar aanleiding van de in onderliggende contracten opgenomen bepalingen hierover.¹³ Dit kan een weerslag hebben op de liquiditeitspositie van de verzekeraar en mogelijk ook de holdingmaatschappij. DNB acht het daarom van belang dat de continuïteit van kritieke financiële diensten wordt gewaarborgd in aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen. Daartoe beoordeelt DNB hoe de verzekeraar of groep financiële continuïteit waarborgt. De manier waarop een verzekeraar of groep dit borgt kan verschillen per dienst en kan afhangen van de wederpartij.

Voor financiële dienstrelaties die reeds zijn aangegaan en waarvoor financiële continuïteit niet is gewaarborgd, acht DNB het van belang dat de verzekeraar of groep in kaart brengt wat de gevolgen hiervan kunnen zijn voor de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen.

Artikel 7 Management informatiesystemen

Voor wat betreft de managementinformatiesystemen beoordeelt DNB de mate waarin de verzekeraar of groep in staat is informatie tijdig, correct en compleet aan DNB te verstrekken. Voor het opstellen en actualiseren van een afwikkelingsplan is DNB afhankelijk van informatie die wordt aangeleverd door de verzekeraar of groep. Deze informatie vraagt DNB jaarlijks uit in de vorm van een ReRap data-uitvraag. Naast de ReRap kan DNB ad-hoc informatieverzoeken doen. Dit geschiedt doorgaans op basis van overleg tussen DNB en de verzekeraar of groep. In sommige gevallen kan de verzekeraar of groep aan deze ad-hoc verzoeken voldoen door bijvoorbeeld een workshop of presentatie te houden over een vooraf door DNB en de verzekeraar of groep afgesproken onderwerp.

Bij het uitvoeren van de waarderingen als bedoeld in het tweede lid van artikel 7 heeft de verzekeraar of groep ook een rol. Een belangrijk onderdeel daarvan is het vaststellen, door een onafhankelijke taxateur, van de hoogte van de verzekeringsvorderingen van polishouders op de verzekeraar in geval van een faillissement. DNB beoordeelt de mate waarin de verzekeraar of groep in staat is om informatie, nodig voor deze waardering, aan te leveren. Daarnaast beoordeelt DNB de mate waarin de MIS van de verzekeraar of groep een effectieve uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen kunnen ondersteunen. Daarvoor acht DNB het van belang dat de MIS aansluiten op het governancestelsel van de verzekeraar of groep en hiertoe indien nodig (software-) applicaties, data, (technische) infrastructuur en processen structureel zijn opgetuigd.

Artikel 8 Communicatie

In geval van resolutie is een gecoördineerde informatieverschaffing richting belanghebbenden cruciaal. Voor wat betreft communicatie beoordeelt DNB daarom de mate waarin de verzekeraar of groep aan de hand van een crisiscommunicatieplan een tijdige, heldere en consistente communicatie richting op dat moment voorzienbare relevante belanghebbenden kan waarborgen, in aanloop naar en tijdens de uitvoering van de afwikkelingsmaatregelen.

Alvorens de verzekeraar of groep een crisiscommunicatieplan, als beschreven in het eerste lid van artikel 8, opstelt spreken DNB en de verzekeraar of groep een rolverdeling af ten aanzien van de communicatie in aanloop naar en tijdens de uitvoering van afwikkelingsmaatregelen. Hierin komen DNB en de verzekeraar of groep overeen aan welke belanghebbenden (denk aan: werknemers, dienstverleners, aandeelhouders, polishouders, crediteuren) DNB communiceert en aan welke belanghebbenden de verzekeraar of groep communiceert. Op basis van deze rolverdeling stelt de verzekeraar of groep een crisiscommunicatieplan op als bedoeld in dit artikel.

Artikel 9 Structuur, bedrijfsvoering en strategische keuzes

Ten aanzien van de aspecten die zien op structuur, bedrijfsvoering en strategische keuzes beoordeelt DNB de mate waarin toepassing van afwikkelingsmaatregelen zou worden belemmerd door kenmerken

¹³ Denk bijvoorbeeld aan: hedginginstrumenten, polis-afkoop, senior leningen en kredietlijnen, waarin beëindigingclausules kunnen zijn opgenomen die kunnen zien op een ingrijpen door DNB (bijvoorbeeld een 'change of control' clause).

in de juridische structuur, de feitelijk bedrijfsvoering van de verzekeraar of groep en strategische besluiten die de verzekeraar of groep neemt.

De juridische structuur en bedrijfsvoering van de verzekeraar of groep kan vanuit een afwikkelingsperspectief dermate complex of ondeugdelijk zijn dat daar een belemmerende werking voor afwikkelbaarheid van uitgaat. Ook kunnen strategische keuzes van een verzekeraar of groep deze complexiteit of ondeugdelijkheid (doen) vergroten. Hierbij valt te denken aan uitbestedingsconstructies. Maar ook als de feitelijke bedrijfsuitoefening van de verzekeraar of groep onvoldoende in de juridisch structuur wordt weerspiegeld kan dit de afwikkelbaarheid belemmeren. De bedrijfsuitoefening zal dan immers afhankelijk kunnen zijn van bepaalde handelingen die juridisch niet kunnen worden afgedwongen. Hierbij valt te denken aan diensten die feitelijk worden geleverd, maar waarvoor geen overeenkomst is gesloten. Verder kunnen gemaakte strategische keuzes die bijdragen aan het risico- en kapitaalmanagement een belemmerende werking hebben op de toepassing van de afwikkelingsmaatregelen. Hierbij kan gedacht worden aan herverzekeringstransacties met mogelijk een belemmerende werking op de toepassing van het bail-in instrument.

De Nederlandsche Bank N.V.,
Amsterdam [datum]

[naam directeur] Directeur